

Akademický rok: 2020/2021

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Zita Elznic

Název práce: Víš, co udělá ryba, když vyběhne na kopec?

Slovní hodnocení:

Zita Elznic se soustavně zabývá tematikou zacházení se zvířaty a exploatace přírodních zdrojů za účelem naplnění lidských potřeb - jako prostředků pro získání potravy či jako primárních surovin pro další průmysl. Silně v její tvorbě rezonuje rovněž aktuální společensko-ekologický podtext.

Tato témata se Elznic rozhodla vytěžít i ve své diplomové práci s názvem *Víš, co udělá ryba, když vyběhne na kopec?*, kterou věnovala problematice komerčního rybolovu - masivního průmyslového výlovu tisíců tun ryb, devastujícího oceánskou faunu.

Obraz ryby – v podstatě bezbranného živočicha, jenž se i do úsluví vepsal svojí vlastností absence vydávání zvuků – se v díle Zity Elznic personifikuje ve svůj karikurní model. Autorka zvolila pro finální podobu práce formu instalace. Její dominantní část připomíná výsek vodní hladiny, v níž pluje hejno ryb stejného druhu.

V díle jsou využity unifikované ready-made objekty gumových ryb, které jsou svou adjustací na dřevěnou podložku a ve své pohybové mechanicitě obrazem typického domácího kýče, populárního zejména v USA na počátku milénia. Jejich umístění na vertikální podklad ještě podtrhuje jejich pozici jako trofeje, která je určena k vystavení pro potěchu svého majitele a pro uznání a obdiv jeho okolí.

Tyto ryby, mechanicky mířící jedním směrem, se postupně dávají do pohybu, obrací hlavy k divákovi a střídavě pějí populární šlágry. Právě to, že ryby mají „hlas“ je klíčem ke čtení instalace - hlas, jenž má zároveň formu srozumitelnou masám lidským. Ryby navazují s divákem dialog; tento dialog je však mechanický a vlastně jednostranný, podobně jako je jednostranná interakce ze strany člověka, což akcentuje i druhá část instalace – ryby, které filosoficky promlouvají, „odpovídají“ na otázky či mechanicky opakují to, co „slyší“.

Hravá až humorná podoba instalace nespojuje ruce k reflexi závažné problematiky, naopak – užití zábavné formy může mít větší dosah, čehož si je autorka dobře vědoma.

Instalace vyžadovala technologicky poměrně složité řešení, konzultované s dalšími odborníky,

a i vzhledem k němu je rozsah práce zcela dostatečný. Návrh instalačního řešení považuji za ucelený a prostorově koherentní, finální podobu instalace však určí až místní možnosti společné diplomantské výstavy.

Z textové části práce je patrné, že autorka je do tematiky hluboce ponořena a jeví o ni upřímný zájem. Autorka rovněž v textu detailně specifikuje technické řešení projektu. Poněkud vágní je zde kontextuální zařazení vlastní tvorby, z „příbuzných“ autorů je zmíněn pouze Krištof Kintera a Olafur Eliasson, přičemž například krátké zamyšlení nad využitím ready-made objektu v umění by kontext práce jistě obohatilo. To je však jen drobná námitka vůči doprovodné části práce.

Instalace reflektuje vysoce aktuální téma, které zpracovává neotřelou originální formou, v níž využívá zcela současný umělecký jazyk.

Diplomová práce Zity Elznic podle mého názoru zcela splňuje úroveň požadavků na absolventa vysoké umělecké školy k získání titulu magistr.

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením A.

Otázky k rozpravě:

Jak vnímá autorka kýč v obsahové i formální rovině ve vztahu k závažnosti tématu?
Co znamená práce s ready-madem a jaké byly autorčiny pohnutky k jeho využití?

Závěrečné hodnocení:

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

PhDr. Mgr. Kateřina Štroblová

Datum:

2. 6. 2021